

Studie- ordning

Jordbrug (PBA)

August 2023

Rasmus Frimodt, rektor

Zealands studieordninger er opdelt i en national del og en lokal (institutionel) del. Nogle studieordninger suppleres desuden af et valgfagskatalog.

Den lokale del af studieordningen er fastsat af den enkelte uddannelsesinstitution. Den nationale del af studieordningen er vedtaget i uddannelsens uddannelsesnetværk, og nedenstående institutioner, der alle udbyder uddannelsen, har deltaget i udarbejdelsen:

Erhvervsakademi Aarhus
University College Lillebælt (UCL) – Erhvervsakademi og Professionshøjskole
Zealand – Sjællands Erhvervsakademi

Ud over studieordningerne har alle uddannelser et tilknyttet uddannelsesbilag, der er en del af hovedbekendtgørelsen om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, se www.retsinfo.dk.

STUDIEORDNING

for

Professionsbacheloruddannelsen i jordbrug

Del I: National del

Ikrafttrædelse 15.08.2018

Indhold

1. Uddannelsens mål for læringsudbytte	3
1.1 De enkelte studieretningers mål for læringsudbytte.....	3
2. Uddannelsens 4 nationale fagelementer	6
2.1 Videnskabsteori og metode	6
2.2 Virksomhedsudvikling	7
2.3 Markedskommunikation.....	8
2.4 Økologi og biologiske ressourcer (studieretningen Natur og miljø).....	9
2.5 Entreprisestyring (studieretningen Landskab og anlæg).....	10
2.6 Biologiske processer i planter og jord (studieretningen Planteproduktion).....	11
2.7 Fysiologi, biokemi og optimering (studieretningen Husdyrproduktion)	12
2.8 Finansiell markedsanalyse og -strategi (studieretningen Jordbrugsøkonomi og ledelse)	13
2.9 Antallet af prøver i de nationale fagelementer	14
3. Praktik.....	14
4. Krav til bachelorprojektet.....	15
5. Regler om merit	16
6. Ikrafttrædelse og overgangsordning	16

Denne nationale del af studieordningen for Uddannelsen til Professionsbachelor i Jordbrug er udstedt i henhold til § 18, stk. 1 i bekendtgørelse om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Denne studieordning suppleres af institutionsdelen af studieordningen, som er fastsat af den enkelte institution, der udbyder uddannelsen.

Den er udarbejdet af uddannelsesnetværket for Uddannelsen til Professionsbachelor i Jordbrug og godkendt af alle udbydernes bestyrelse - eller rektor efter bemyndigelse - og efter høring af institutionernes uddannelsesudvalg og censorformandskabet for uddannelsen.

1. Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden

Den uddannede har

- udviklingsbaseret viden om praksis og anvendt teori og metode relateret til jordbrugets interesser og virksomheder,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode inden for jordbrug samt kan reflektere over professionens praksis og anvendelse af teori og metode inden for jordbrug.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende metoder og redskaber i relation til værdiskabelse inden for jordbrug, herunder argumentere evidensbaseret og mestre de færdigheder der knytter sig til beskæftigelse inden for jordbrug,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller inden for jordbrug,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere og brugere inden for jordbrug.

Kompetencer

Den uddannede kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede opgaver og situationer inden for jordbrug, herunder indgå i ledelses- og udviklingsmæssige funktioner,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for jordbrug og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til jordbrug professionen.

1.1 De enkelte studieretningers mål for læringsudbytte

Uddannelsen består af fem studieretninger.

1. Studieretningen Natur og miljø har tillige disse læringsmål:

Viden

Den uddannede har

- udviklingsbaseret viden om professionens og fagområdet natur og miljøes praksis og anvendte teorier og metoder, herunder kemiske og biologiske processer i relation til natur- og miljøområdet,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over professionens praksis og anvendelse af teori og metode inden for natur- og miljøområdet.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende fagområdets metoder og redskaber og mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for natur- og miljøområdet,

- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller inden for privat og offentlig natur- og miljøforvaltning,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere, interessenter og brugere inden for natur- og miljøområdet.

Kompetencer

Den uddannede kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer relateret til beskæftigelse inden for natur- og miljøområdet,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til natur og miljøområdet.

2. Studieretningen Husdyrproduktion har tillige disse læringsmål:

Viden

Den uddannede har

- udviklingsbaseret viden om praksis og anvendt teori og metode inden for husdyrbrugsområdet, herunder biologiske processer, optimering og produktionsøkonomi,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over husdyrproduktionens praksis og anvendelse af teori og metode.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende husdyrproduktions metoder og redskaber og kan mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelsen inden for husdyrproduktion,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller i relation til opgaver inden for husdyrproduktion,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger inden for husdyrproduktion til samarbejdspartnere og brugere.

Kompetencer

Den uddannede kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for husdyrproduktion,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for husdyrproduktion og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til husdyrproduktion.

3. Studieretningen Planteproduktion har tillige disse læringsmål:

Viden

Den uddannede har

- udviklingsbaseret viden om professionens og fagområdets praksis og anvendt teori og metoder inden for planteproduktion, herunder kemiske og biologiske processer i jord og planter,

- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over professionens praksis og anvendelse af teori og metode inden for planteproduktion.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende fagområdets metoder og redskaber inden for planteproduktion og kan mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for planteproduktion, herunder styringsværktøjer, teknologi og bæredygtighed ved planlægning og gennemførelse af planteproduktion,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller, herunder konsekvenser af jordbrugets påvirkning af natur og miljø,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger inden for planteproduktion, herunder biologiske processer og driftsøkonomi, til samarbejdspartnere og brugere.

Kompetencer

Den uddannede kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for planteproduktion,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for planteproduktion og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til planteproduktion.

4. Studieretningen Landskab og anlæg har tillige disse læringsmål:

Viden

Den uddannede har

- udviklingsbaseret viden om teori og metode relateret til drift af anlægsgartnervirksomheder og deres praksis, herunder forståelse for det tekniske, juridiske og biologiske grundlag for forvaltning af grønne områder,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over anlægsgartnervirksomheders praksis og anvendelse af teori og metode.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende fagområdets metoder og redskaber og kan mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for anlægsgartnervirksomhed,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger inden for landskab og anlæg samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller inden for forvaltning af grønne områder,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere og brugere inden for anlægsgartnervirksomhed.

Kompetencer

Den uddannede kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for landskab og anlæg, herunder drift og udvikling af anlægsgartnervirksomheder samt planlægning, projektering og forvaltning af grønne områder,

- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for landskab og anlæg og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til landskab og anlæg.

5. Studieretningen Jordbrugsøkonomi og ledelse har tillige disse læringsmål:

Viden

Den uddannede har:

- udviklingsbaseret viden om professionens og fagområdets praksis og anvendt teori og metoder inden for jordbrugsøkonomi, personale- og virksomhedsledelse i relation til jordbrug,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over jordbrugets praksis og anvendelse af teori og metode inden for jordbrugsøkonomi og ledelse.

Færdigheder

Den uddannede kan:

- anvende metoder og redskaber og mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for jordbrugsøkonomi og ledelse i relation til jordbrug,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller inden for jordbrugsøkonomi og ledelse,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger inden for jordbrugsøkonomi og ledelse til samarbejdspartnere og brugere.

Kompetencer

Den uddannede kan:

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for ledelse og økonomistyring af en jordbrugsvirksomhed,
- selvstændigt indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde inden for jordbrugsøkonomi og ledelse og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer inden for jordbrugsøkonomi og ledelse i relation til jordbrug.

2. Uddannelsens 4 nationale fagelementer

Uddannelsen indeholder 4 nationale fagelementer, hvoraf ét fagelement er fra den valgte studieretning.

2.1 Videnskabsteori og metode

Indhold

Fagelementet omhandler det videnskabsteoretiske og metodiske grundlag for indsamling og anvendelse af viden. Der arbejdes med, hvilken betydning en undersøgelses formål har for et forsøgs eller en undersøgelses udformning samt med kritisk vurdering og tolkning af resultater. Der er fokus på forskellige kvalitative/kvantitative metoder samt proces, formalia og etik vedr. udarbejdelse af større opgaver.

Læringsmål for Videnskabsteori og metode

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om relevante videnskabsteoretiske grundantagelser i forhold til natur-, human- og samfundsvidenskaberne,
- udviklingsbaseret viden om grundantagelsernes udmøntning i relevante videnskabelige metoder til at skabe og anvende viden inden for jordbrug,
- udviklingsbaseret viden om udarbejdelse af skriftlige rapporter målrettet relevante interesser,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over professionens praksis og anvendelse af teori og metode.

Færdigheder

Den studerende kan

- anvende og formidle relevante videnskabsteoretiske og metodemæssige teorier i rapportskrivning og i relation til praksisnære problemstillinger,
- vurdere og udarbejde problemanalyse, problemafgrænsning og problemformulering. Desuden foretage metodemæssige vurderinger samt reflektere og begrunde valg af undersøgelsesmetoder,
- formidle undersøgelsesresultater og løsningsforslag relateret til jordbrug.

Kompetencer

Den studerende kan

- håndtere udarbejdelsen af større skriftlige rapporter,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde vedrørende metode og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til videnskabsteori,
- håndtere udviklingsorienterede og komplekse situationer hvor de skal træffe et metodevalg relateret til jordbrug.

ECTS-omfang

Fagelementet Videnskabsteori og metode har et omfang på 5 ECTS-point.

2.2 Virksomhedsudvikling

Indhold

Fagelementet omhandler virksomheders organisation og rammevilkår, nationalt og internationalt. Desuden omhandler fagområdet strategi- og virksomhedsudvikling, strategiske ledelsesteorier, projektledelse samt virksomheds- og forretningsudvikling inden for jordbrug. Der er fokus på interesser som grundlag for projekter og virksomhedsudvikling.

Læringsmål for Virksomhedsudvikling

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om organisation, strategi, ledelse og interesser. Dette på både nationalt og internationalt niveau,
- forståelse for teoretiske modeller vedrørende forretningsudvikling,
- udviklingsbaseret viden om projektledelse.

Færdigheder

Den studerende kan

- vurdere og reflektere over forretningsmuligheder på det nationale og internationale marked,
- formidle praksisnære løsninger vedrørende strategisk forretningsudvikling til relevante interesser,
- anvende begrundede forslag til fremtidig virksomhedsstrategi og -udvikling,
- formidle anvendt og relevant projektledelsesteori i forbindelse med organisations- og forretningsudvikling.

Kompetencer

Den studerende kan

- håndtere komplekse og praktiske forretnings- og virksomhedsudviklingsopgaver inden for jordbruget,
- håndtere og fremsætte begrundede forslag til fremtidig virksomhedsstrategi inden for rammerne af en professionel etik,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde vedrørende virksomhedsudvikling og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til organisations- og virksomhedsudvikling inden for jordbrug.

ECTS-omfang

Fagelementet Virksomhedsudvikling har et omfang på 15 ECTS-point.

2.3 Markedskommunikation

Indhold

Fagelementet omhandler strategisk virksomhedskommunikation, markedsforståelse og -analyse. Omhandler desuden personligt salg og salgpsykologi, rådgivning og forhandlingsteknik.

Læringsmål for Markedskommunikation

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om markedskommunikation og branding,
- udviklingsbaseret viden om markedsanalyse,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode relateret til markedskommunikation samt kan reflektere over professionens praksis og anvendelse af teori og metode,
- udviklingsbaseret viden om salg og salgpsykologi.

Færdigheder

Den studerende kan

- anvende og reflektere over relevante teorier, metoder og redskaber inden for markedskommunikation, personligt salg og salgsp psykologi,
- anvende og reflektere over relevante teorier, metoder og redskaber inden for markedsanalyse,
- vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere og brugere.

Kompetencer

Den studerende kan

- håndtere praktiske og komplekse markedskommunikationsopgaver,
- håndtere praktiske og komplekse salgs- og rådgivningsopgaver,
- håndtere praktiske og relevante markedsanalyseopgaver,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til markedskommunikation,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde vedrørende markedskommunikation og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik.

ECTS-omfang

Fagelementet Markedskommunikation har et omfang på 10 ECTS-point.

2.4 Økologi og biologiske ressourcer (studieretningen Natur og miljø)

Indhold

Fagelementet omhandler det teoretiske grundlag for forståelsen af økosystemer og populationsdynamik, herunder hvordan menneskeskabte og naturlige ændringer af fysiske, kemiske og biologiske processer påvirker forskellige økosystemer. Omhandler desuden anvendelse af grundlæggende biologisk teori kombineret med relevante metoder til at løse praksisnære problemstillinger inden for naturforvaltning og biologisk ressourceudnyttelse.

Læringsmål for Økologi og biologiske ressourcer

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om økosystemer og forståelse for økosystemers dynamik,
- forståelse for relevante fysiske, kemiske og biologiske processer samt energistrømme og stofkredsløb,
- udviklingsbaseret teoretisk og praktisk viden om grundlæggende biologiske ressourcer i relation til natur og miljøforvaltning, herunder offentlige og private virksomheder.

Færdigheder

Den studerende kan

- vurdere og analysere økologiske problemstillinger samt anvende relevante redskaber til at løse opgaver inden for natur og miljøforvaltning samt biologisk ressourceudnyttelse,

- vurdere og analysere miljømæssige konsekvenser samt fremsætte teoretisk velbegrundede løsningsmodeller for anvendelse af biologiske ressourcer,
- anvende analyser af fysiske, kemiske og biologiske problemstillinger i relation til biologisk ressourceudnyttelse, miljø- eller naturforvaltning,
- vurdere og analysere konsekvenser ved ændring af fysiske, kemiske og biologiske processer på individ-, samfunds- og økosystemniveau, herunder indsamle empiri og gennemføre analyser af biologiske problemstillinger.

Kompetencer

Den studerende kan

- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer relateret til analyse af miljømæssige konsekvenser samt fremsætte teoretisk velbegrundede løsningsmodeller for anvendelse af biologiske ressourcer,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til økologi og biologiske processer,
- håndtere empirisk funderede analyser af biologiske problemstillinger,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med relation til opgaver inden for natur og miljøområdet og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik.

ECTS-omfang

Fagelementet Økologi og biologiske ressourcer har et omfang på 10 ECTS-point.

2.5 Entreprisestyring (studieretningen Landskab og anlæg)

Indhold

Fagelementet omhandler planlægning, styring og udvikling af drifts- og anlægsentrepriser.

Læringsmål for Entreprisestyring

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om planlægningsværktøjer til beskrivelse og styring af driftsentrepriser,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt reflektere over entreprisestyringspraksis,
- udviklingsbaseret viden om planlægningsværktøjer til beskrivelse og styring af anlægsentrepriser,
- udviklingsbaseret viden om det juridiske grundlag for aftaler om drifts- og anlægsentrepriser.

Færdigheder

Den studerende kan

- anvende, udarbejde og kvalitetssikre udbudsmateriale for drifts- og anlægsentrepriser, herunder planlægge, koordinere og styre gennemførelsen af drifts- og anlægsentrepriser,
- anvende, udarbejde, kvalitetssikre og formidle tilbud på drifts- og anlægsentrepriser,
- anvende og udarbejde aftalegrundlag for drifts- og anlægsentrepriser.

Kompetencer

Den studerende kan

- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde relateret til planlægning og koordinering af drifts- og anlægsentrepriser og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til entreprisestyring,
- håndtere komplekse og udviklingsorienterede drifts- og anlægsentrepriser herunder løse opgaver og problemer i forbindelse med gennemførelsen af drifts- og anlægsentrepriser.

ECTS-omfang

Fagelementet Entreprisestyring har et omfang på 10 ECTS-point.

2.6 Biologiske processer i planter og jord (studieretningen Planteproduktion)

Indhold

Fagelementet omhandler det teoretiske grundlag for forståelsen af planteproduktionens biologiske processer. Omhandler desuden anvendelse af viden om biologiske processer i forbindelse med løsning af praksisnære problemstillinger inden for planteproduktion.

Læringsmål for Biologiske processer i planter og jord

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om kemiske og biologiske processer i jord og planter i relation til produktion,
- forståelse for praksis og anvendt teori og metode samt kan reflektere over biologiske processer i planter og jords praksis,
- udviklingsbaseret viden om ressourceforbrug og optimering i relation til planteproduktion,
- udviklingsbaseret viden om håndtering af restprodukter i relation til planteproduktion.

Færdigheder

Den studerende kan

- vurdere og analysere grundlæggende kemiske og biologiske problemstillinger ved planlægning og gennemførelse af planteproduktion, herunder begrunde og fremsætte teoretisk velbegrundede løsningsmodeller inden for planteproduktion,
- anvende fagområdets metoder og redskaber og mestre de færdigheder som knytter sig til beskæftigelse inden for biologiske processer i planter og jord,
- formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere og brugere,
- vurdere og analysere konsekvenser af planteproduktion og reflektere over påvirkning af natur og miljø.

Kompetencer

Den studerende kan

- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde vedrørende teoretisk velbegrundede løsninger inden for planteproduktion og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til biologiske processer i planter og jord,
- håndtere komplekse og udviklingsorienterede tværfaglige samarbejder relateret til planteproduktion.

ECTS-omfang

Fagelementet Biologiske processer i planter og jord har et omfang på 10 ECTS-point.

2.7 Fysiologi, biokemi og optimering (studieretningen Husdyrproduktion)

Indhold

Fagelementet omhandler fysiologi, biokemi og optimering som grundlag for drift og udvikling af husdyrproduktionen.

Læringsmål for Fysiologi, biokemi og optimering

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om de fysiologiske processer, der ligger til grund for vækst, reproduktion og laktation og den regulering, der ligger til grund for livsytringernes størrelse,
- udviklingsbaseret viden om og forståelse for anvendelsen af fysiologiske måleparametre, herunder en dybere viden om biokemi og væsentlige fysiologiske træk hos husdyr/produktionsdyr,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over professionens praksis,
- udviklingsbaseret viden om management- og styringsredskaber som basis for en optimeret husdyrproduktion.

Færdigheder

Den studerende kan

- anvende viden om de fysiologiske processer, der udgør dyrets respons i forskellige produktionsmiljøer,
- vurdere, analysere og formidle praksisnære problemstillinger og de dertilhørende fagligt velbegrundede løsninger,
- formidle, udvælge og beregne konsekvenserne af konkrete tiltag ved optimering af husdyrproduktionssystemer bredt, samt formidle dette til samarbejdspartnere og brugere.

Kompetencer

Den studerende kan

- håndtere biologisk komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger,

- selvstændigt indgå i tværfaglige samarbejder ved løsningen af praksisnære problemstillinger herunder optimering af produktionssystemer i forhold til etiske og miljømæssige hensyn,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til fysiologi, biokemi og optimering,
- håndtere og implementere praktiske, styringsmæssige og strategiske løsninger inden for en given husdyrproduktion.

ECTS-omfang

Fagelementet Fysiologi, biokemi og optimering har et omfang på 10 ECTS-point.

2.8 Finansiell markedsanalyse og -strategi (studieretningen Jordbrugsøkonomi og ledelse)

Indhold

Fagelementet omhandler tekniske og fundamentale analyser anvendt på jordbrugsrelaterede råvaremarkeder samt på rente- og valutamarkedet. Omhandler desuden risikoanalyse som fundamentet for en markedsstrategi for jordbrugsvirksomheder, suppleret med brug af finansielle instrumenter.

Læringsmål for Finansiell markedsanalyse og -strategi

Viden

Den studerende har

- udviklingsbaseret viden om centrale teorier og metoder inden for tekniske analyser og fundamentalanalyser af råvare-, rente- og valutamarkedet,
- forståelse for praksis, anvendt teori og metode samt kan reflektere over professionens praksis
- udviklingsbaseret viden om professionens og fagområdets praksis vedr. udarbejdelse af råvare-, rente- og valutastrategier.

Færdigheder

Den studerende kan

- anvende tekniske analyser og fundamentalanalyser i forbindelse med handel med råvarer og gældspleje i en jordbrugsvirksomhed,
- formidle og udarbejde en risikoanalyse som grundlag for en markedsstrategi for en jordbrugsvirksomhed,
- vurdere hvilke finansielle instrumenter der kan anvendes i forbindelse med udvikling af virksomhedens markedsstrategi.

Kompetencer

Den studerende kan

- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om analyse af råvare-, valuta- og rentemarkedet med henblik på udarbejdelsen af en finansiell markedsstrategi for en jordbrugsvirksomhed samt påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejds- eller studiesammenhænge,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til finansiell markedsanalyse og -strategi.

ECTS-omfang

Fagelementet har et omfang på 10 ECTS-point.

2.9 Antallet af prøver i de nationale fagelementer

Der afholdes to prøver i de nationale fagelementer, inklusiv fagelementerne fra studieretningerne, samt yderligere én prøve i bachelorprojektet. For antallet af prøver i praktikken henvises til afsnit 3.

For et samlet overblik over alle uddannelsens prøver henvises til institutionsdelen af studieordningen, idet de nationale fagelementer beskrevet i denne studieordning kan prøves sammen med fagelementer fastsat i institutionsdelen af studieordningen.

3. Praktik

Læringsmål for praktikken på uddannelsen

Viden

Den uddannede har

- udviklingsbaseret viden om jordbrugets praksis,
- forståelse for jordbrugets praksis med udgangspunkt i relevant teori og metode.

Færdigheder

Den uddannede kan

- anvende og mestre jordbrugets metoder og redskaber i forhold til relevant beskæftigelse,
- vurdere teoretiske og praksisnære problemstillinger i praktikken samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller,
- formidle faglige problemstillinger og løsninger i forhold til praktiksted og interesser.

Kompetencer

Den uddannede kan

- håndtere og omsætte komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger i studiesammenhænge til praksisnære løsninger på praktikstedet,
- håndtere relevante teorier til løsning af opgaver på praktiksted og relateret jordbrugserhverv,
- selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik,
- identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til jordbrug.

ECTS-omfang

Praktikken har et omfang på 15 ECTS-point.

Antal prøver

Praktikken afsluttes med én prøve.

4. Krav til bachelorprojektet.

Læringsmålene for bachelorprojektet er identisk med uddannelsens læringsmål, der fremgår ovenfor under pkt. 1.

Faglige krav

Bachelorprojektet skal dokumentere den studerendes forståelse af og evne til at reflektere over professionens praksis og anvendelse af teori og metode i relation til en praksisnær problemstilling. Problemstillingen, der skal være central for uddannelsen og professionen, formuleres af den studerende, eventuelt i samarbejde med en privat eller offentlig virksomhed. Institutionen godkender problemstillingen.

Formkrav

Projektet, som udgør den skriftlige del af prøven, skal minimum indeholde:

- Forside med titel
- Resumé på dansk og engelsk
- Forord
- Indholdsfortegnelse
- Indledning
- Paradigme og metodologi
- Faglig gennemgang/analyse
- Diskussion og refleksion
- Konklusion
- Skriftlig og mundtlig kildeliste
- Bilag

Det individuelle bachelorprojekt skal som minimum fylde 35 normalsider og maksimum 45 normalsider.

En normalside er 2.400 tegn inkl. mellemrum og fodnoter.

Forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste samt bilag tæller ikke med i det krævede antal sider. Bilag er uden for bedømmelse.

Supplerende krav til formalia og indhold findes i institutionsdelen af studieordningen.

Prøven i bachelorprojektet

Bachelorprojektet afslutter uddannelsen på sidste semester, når alle forudgående prøver er bestået.

ECTS-omfang

Bachelorprojektet har et omfang på 15 ECTS-point.

Prøveform

Prøven er en mundtlig og skriftlig prøve med ekstern censur, hvor der gives en samlet individuel karakter efter 7-trin skalaen for det skriftlige projekt og den mundtlige præstation.

5. Regler om merit

Beståede uddannelseselementer ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer ved andre uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelsen.

Den studerende har pligt til at oplyse om gennemførte uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse og om beskæftigelse, der må antages at kunne give merit.

Uddannelsesinstitutionen godkender i hvert enkelt tilfælde merit på baggrund af gennemførte uddannelseselementer og beskæftigelse, der står mål med fag, uddannelsesdele og praktikdele.

Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering.

Den studerende har ved forhåndsgodkendelse af studieophold i Danmark eller udlandet pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte uddannelseselementer.

Den studerende skal i forbindelse med forhåndsgodkendelsen give samtykke til, at institutionen efter endt studieophold kan indhente de nødvendige oplysninger.

Ved godkendelse efter ovenstående anses uddannelseselementet for gennemført, hvis det er bestået efter reglerne om den pågældende uddannelse.

6. Ikrafttrædelse og overgangsordning

Ikrafttrædelse

Denne nationale del af studieordningen træder i kraft den 01.08. 2018 og har virkning for alle studerende. Samtidig ophæves den fælles del af studieordningen af 01.08.2017.

Overgangsordning

Studerende som er optaget indtil 01.08.2018 overgår også til nærværende studieordning. Dog skal prøver, der er påbegyndt før d. 01.08.2018 afsluttes efter den studieordning, de er påbegyndt på, senest d. 31. januar 2019.

STUDIEORDNING for Jordbrug (PBA)

Lokal del - Zealand Sjællands Erhvervsakademi

Ikrafttrædelse 01.08.2023

Indhold

Indhold.....	2
1. Studieordningens lovmæssige rammer	3
2. Optagelse på uddannelsen	3
3. Uddannelsens forløb	3
4. Lokale fagelementer	5
4.1. Grøn udvikling (Studieretning Husdyrproduktion).....	5
4.2. Grøn udvikling (Studieretning Planteproduktion)	6
4.3. Grøn Udvikling (Studieretning Natur og miljø)	6
5. Praktik og regler for gennemførelse	7
6. Undervisnings- og arbejdsformer	8
6.1. Læsning af tekster på fremmedsprog	8
6.2. Differentieret undervisning.....	8
7. Internationalisering	8
7.1 Uddannelse i udlandet	8
7.2 Aftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner om parallelførelse.....	8
8. Prøver på uddannelsen	8
8.1. Beskrivelse af prøverne	9
8.1.1. Studiestartsprøven.....	9
8.1.2. 1. Semesterprøve	9
8.1.3. 2. Semesterprøve	10
8.1.4. Prøve i valgfrit uddannelseselement.....	11
8.1.5. Praktikprøven	11
8.2. Bachelorprojekt	12
8.2.1. Krav til bachelorprojektet	12
8.2.2. Formulerings- og staveevners betydning for bedømmelsen	13
8.3. Det anvendte sprog ved prøverne.....	13
8.4. Særlige prøvevilkår	13
8.5. Syge- og omprøver.....	13
8.5.1. Sygeprøve.....	13
8.5.2. Omprøve	14
8.6. Eksamenssnyd	14
8.6.1. Eksamenssnyd, herunder plagiering.....	14
8.6.2. Processen ved afklaring af eksamenssnyd, herunder plagiering.....	14
8.6.3. Disciplinære foranstaltninger ved eksamenssnyd og forstyrrende adfærd	15
8.6.4. Klage over sanktioner vedr. snyd, plagiering og forstyrrelse af eksamen.....	15
9. Andre regler for uddannelsen	15
9.1. Merit	15
9.1.1. Meritaftaler for fagelementer omfattet af studieordningens lokale del	15
9.2 Ophør af indskrivning på uddannelsen	15
9.3. Klager generelt.....	16
9.3.1. Klage over eksaminationsgrundlaget mv., prøveforløbet og bedømmelsen.....	16
9.3.2. Anke.....	17
9.3.3. Klage over retlige spørgsmål	18
9.4. Dispensationsregler	18
10. Økonomi	18
11. Ikrafttrædelse og overgangsordninger.....	18

1. Studieordningens lovmæssige rammer

For uddannelsen gælder seneste version af følgende love og bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse af lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser.
- Bekendtgørelse af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (LEP-loven).
- Bekendtgørelse om tekniske og merkantile erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
- Bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (adgangsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om censorkorps og censorvirksomhed på de videregående uddannelser (Censorbekendtgørelsen)

Link til gældende bekendtgørelser: <http://zealand.dk/docs/Studielovgivning.pdf>

De gældende love og bekendtgørelser er også tilgængelige på www.retsinfo.dk

2. Optagelse på uddannelsen

Optagelse på uddannelsen sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

3. Uddannelsens forløb

Uddannelsen, der er en fuldtidsuddannelse, er normeret til 1,5 studenterårsværk. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i 1 år. Et studenterårsværk svarer til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS). Uddannelsen er således normeret til i alt 90 ECTS point.

Studieretning Husdyrproduktion			
Semester	Nationale fagelementer*	Lokale fagelementer	Prøver**
1			Studiestartsprøve
	Videnskabsteori og metode (5 ECTS) Virksomhedsudvikling (5 ECTS) Markedskommunikation (5 ECTS)	Grøn Udvikling (10 ECTS)	1. semesterprøve
		Valgfrit uddannelseselement (5 ECTS)	Valgfag
2	Virksomhedsudvikling (10 ECTS) Markedskommunikation (5 ECTS)		2. semesterprøve

	Fysiologi, biokemi og optimering (10 ECTS)		
		Valgfrit uddannelseselement (5 ECTS)	Valgfag
3	Praktik (15 ECTS)		Praktikprøve
	Bachelorprojekt (15 ECTS)		Bachelorprojekt

Studieretning Planteproduktion			
Semester	Nationale fagelementer*	Lokale fagelementer	Prøver
1			Studiestartsprøve
	Videnskabsteori og metode (5 ECTS) Virksomhedsudvikling (5 ECTS) Markedskommunikation (5 ECTS)	Grøn Udvikling (10 ECTS)	1. semesterprøve
		Valgfrit uddannelseselement (5 ECTS)	Valgfag
2	Virksomhedsudvikling (10 ECTS) Markedskommunikation (5 ECTS) Biologiske processer i planter og jord (10 ECTS)		2. semesterprøve
		Valgfrit uddannelseselement (5 ECTS)	Valgfag
3	Praktik (15 ECTS)		Praktikprøve
	Bachelorprojekt (15 ECTS)		Afsluttende prøve

Studieretning Natur og miljø			
Semester	Nationale fagelementer*	Lokale fagelementer	Prøver
1			Studiestartsprøve
	Videnskabsteori og metode (5 ECTS) Virksomhedsudvikling (5 ECTS) Markedskommunikation (5 ECTS)	Grøn Udvikling (10 ECTS)	1. semester prøve
		Valgfrit uddannelseselement (5 ECTS)	Valgfag
2	Virksomhedsudvikling		2. semesterprøve

	(10 ECTS) Markedskommunikation (5 ECTS) Økologi og biologiske ressourcer (10 ECTS)		
		Valgfrit uddannelseselement (5 ECTS)	Valgfag
3	Praktik (15 ECTS)		Praktikprøve
	Bachelorprojekt (15 ECTS)		Afsluttende prøve

*Beskrivelse af de nationale fagelementer findes i den nationale del af studieordningen. De lokale fagelementer, herunder valgfag, findes i den lokale del af studieordningen (og for nogle uddannelser i et separat valgfagskatalog).

**Bemærk at uddannelsen kan fastsætte et andet antal prøver, end det som fremgår af den nationale del af studieordningen. Dette skyldes ændringer i den nye LEP-bekendtgørelse, der er gældende fra 1. september 2022.

Alle studerende vil blive understøttet i en bevidstgørelse om bæredygtighed og grøn omstilling i relation til uddannelsens faglighed. Tolkningen af specifikke læringsmål vil så vidt muligt ske i denne kontekst, og dermed bidrage til dannelse inden for bæredygtighed og grøn omstilling.

4. Lokale fagelementer

De lokale fagelementer er beskrevet nedenfor. For nogle uddannelser er beskrivelsen af valgfag dog samlet i et separat valgfagskatalog. For beskrivelse af praktik, se afsnittet om Praktik og regler for gennemførelse.

4.1. Grøn udvikling (Studieretning Husdyrproduktion)

Indhold:

Databehandling, landbrug og miljø samt grøn teknologi

Læringsmål:

Viden

Den studerende har viden om:

- Praksis og anvendt teori og metode inden for husdyrbrugsområdet, herunder biologiske processer, optimering og økonomi

Færdigheder

Den studerende kan:

- Forstå praksis, anvende teori og metode samt reflektere over husdyrproduktionens praksis og anvendelse af teori og metode
- Anvende husdyrproduktions metoder og redskaber og kan mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelsen inden for husdyrproduktion
- Vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller i relation til opgaver inden for husdyrproduktion

Kompetencer

Den studerende kan:

- Formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger inden for husdyrproduktion til samarbejdspartnere og brugere

- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for husdyrproduktion
- Identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til husdyrproduktion

ECTS-omfang:

10 ECTS

4.2. Grøn udvikling (Studieretning Planteproduktion)

Indhold:

Databehandling, landbrug og miljø samt grøn teknologi

Læringsmål:

Viden

Den studerende har viden om:

- Praksis og anvendt teori og metode inden for planteproduktion, herunder biologiske processer, optimering og økonomi

Færdigheder

Den studerende kan:

- Forstå praksis, anvende teori og metode samt reflektere over planteproduktionens praksis og anvendelse af teori og metode
- Anvende planteproduktionsmetoder og redskaber og kan mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelsen inden for planteproduktion
- Vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller i relation til opgaver inden for planteproduktion

Kompetencer

Den studerende kan:

- Formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger inden for planteproduktion til samarbejdspartnere og brugere
- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for planteproduktion
- Identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til planteproduktion

ECTS-omfang:

10 ECTS

4.3. Grøn Udvikling (Studieretning Natur og miljø)

Indhold:

Udviklingsbaseret viden om praksis og anvendt teori og metode inden for natur og miljø, herunder biologiske processer, optimering og økonomi

Læringsmål:

Viden

Den studerende har viden om:

- Udviklingsbaseret viden om praksis og anvendt teori og metode inden for natur og miljø, herunder biologiske processer, optimering og økonomi

Færdigheder

Den studerende kan:

- Forstå praksis, anvendt teori og metode samt reflektere over praksis og anvendelse af teori og metode inden for natur og miljø

- Anvende metoder og redskaber inden for branchen og kan mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelsen inden for natur og miljø
- Vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller i relation til opgaver inden for natur og miljø.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger inden for natur og miljø til samarbejdspartnere og brugere
- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer inden for natur og miljø
- Identificere egne læringsbehov og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til natur og miljø

ECTS-omfang:

10 ECTS

5. Praktik og regler for gennemførelse

Indhold, overordnede læringsmål og ECTS-omfang for praktikken er beskrevet i den nationale del af studieordningen.

I praktikken arbejder den studerende med fagligt relevante problemstillinger og opnår kendskab til relevante erhvervsfunktioner. Sammenhæng mellem den teoretiske undervisning og praktikken er udgangspunktet for den studerendes mål for praktikken.

Praktikperioden er sidestillet med et fuldtidsjob med de krav til arbejdstid, indsats, engagement og fleksibilitet, som den færdiguddannede må forventes at møde i sit første job.

Praktikforløbet kan tilrettelægges fleksibelt og differentieret og kan danne grundlag for den studerendes bachelorprojekt.

Praktikaftale

Den studerende, Zealand og virksomheden aftaler det konkrete indhold for den studerendes praktikperiode med udgangspunkt i de overordnede læringsmål for praktikken

Praktikaftalen skal indeholde de individuelle mål for praktikken samt en beskrivelse af den eller de opgaver den studerende skal løse for virksomheden. Dette er efterfølgende retningsgivende for tilrettelæggelse af den studerendes arbejde i praktikperioden.

Praktikaftalen kan desuden indeholde aftale om arbejdstid og rapportering.

Virksomheden

Virksomheden udpeger en kontaktperson i virksomheden.

Virksomheden bidrager med en konkret og realistisk problemstilling/arbejdsopgaver, som ønskes bearbejdet af den studerende.

Virksomheden stiller informationer, der er relevante for løsning af opgaverne, til rådighed for den studerende.

Virksomheden skal løbende vurdere den studerendes aktivitet i praktikperioden, og ved problemer meddele dette til den studerende og vejleder eller praktikkoordinatoren på Zealand.

Den studerende

Den studerende skal selv være opsøgende mht. til at finde virksomheder, der er relevante inden for det aktuelle fagområde.

Den studerende har pligt til at overholde praktikaftalen, da praktikken er en obligatorisk del af uddannelsen.

Zealand

Zealand stiller en vejleder til rådighed, der i begrænset omfang er til rådighed for virksomheden og den studerende.

Zealand gennemfører et besøg i virksomheden under praktikperioden. Foregår praktikken i udlandet kan besøget arrangeres virtuelt. Dette gælder også hvis antallet af praktikforløb eller andre væsentlige årsager gør besøg på alle involverede virksomheder vanskeligt.

6. Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen gennemføres ved anvendelse af forelæsninger, holdundervisning, dialogundervisning, øvelsesrækker, præsentationer, cases, seminarer, gæstelærere, projekter, feltøvelser, ekskursioner samt virksomhedsophold.

I undervisningen inddrages den nyeste viden og resultater fra nationale og internationale forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejder fra de discipliner, som knytter sig til erhvervet.

I undervisningen inddrages endvidere erfaringer fra praksis og viden fra centrale tendenser i erhvervet og metoder til at udvikle erhvervet samt udføre kvalitets- og udviklingsarbejde.

6.1. Læsning af tekster på fremmedsprog

Dele af uddannelsens undervisningsmateriale kan være på engelsk

Der kræves ikke yderligere kendskab til fremmedsprog, udover hvad adgangsbekendtgørelsen angiver.

6.2. Differentieret undervisning

Undervisningen tilrettelægges under hensynstagen til de studerendes læringsstile og de forskellige faglige retninger.

7. Internationalisering

7.1 Uddannelse i udlandet

Den studerende kan efter uddannelsens godkendelse af en ansøgt forhåndsmérit gennemføre udvalgte uddannelseselementer i udlandet.

Ved forhåndsgodkendelse af studieophold i udlandet har den studerende pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte uddannelseselementer. Den studerende skal i forbindelse med forhåndsgodkendelsen give samtykke til, at Zealand efter endt studieophold kan indhente de nødvendige oplysninger.

Ved godkendelse af forhåndsmérit anses uddannelseselementet for gennemført, hvis det er bestået efter reglerne om uddannelsen.

Praktikophold vil ligeledes kunne ske i udlandet. Praktikvirksomheden godkendes jf. de generelle regler om praktikforløbet

7.2 Aftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner om parallelførløb

Oplysninger om partnerinstitutioner, internationale praktikophold, meritoverførsel og procedurer offentliggøres løbende af Zealand.

8. Prøver på uddannelsen

Formålet med prøver i uddannelsens fagelementer er at dokumentere, i hvilken grad den studerende opfylder de faglige mål, der er fastsat af uddannelsen og dens elementer. Alle prøver skal bestås med

mindst karakteren 02. Den studerende har ret til 3 forsøg pr. prøve, studiestartsprøven undtaget. Beståede prøver kan ikke tages om. Det er den studerendes ansvar at sætte sig ind i og overholde Zealands regler for afholdelse af prøver, se også link til gældende regler: <https://www.zealand.dk/docs/Eksamensregler.pdf>. Begyndelse på et uddannelseselement, semester mv. er samtidig tilmelding til de tilhørende prøver. Det er ikke muligt at afmelde prøverne. Såfremt den studerende ikke opfylder forudsætningerne for deltagelse i en given prøve, har den studerende brugt et eksamensforsøg.

For krav til bachelorprojektet henvises til afsnit 8.2

8.1. Beskrivelse af prøverne

Uddannelsen indeholder en variation af prøveformer, der afspejler undervisningens indhold og arbejdsformer. På nogle uddannelser kan prøveformen for et eventuelt 2. eller 3. forsøg variere fra den ordinære prøve.

8.1.1. Studiestartsprøven

Studiestartsprøven har til formål at klarlægge, om den studerende reelt er begyndt på uddannelsen. Ifølge bekendtgørelsen om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser skal studiestartsprøven afholdes senest to måneder efter uddannelsens start, og resultatet skal være meddelt den studerende senest 2 uger efter prøvens afholdelse. Er prøven ikke bestået, har den studerende mulighed for at deltage i en omprøve, der afholdes senest tre måneder efter uddannelsens start. Den studerende har to forsøg til at bestå studiestartsprøven. Prøven bedømmes bestået/ikke bestået (intern bedømmelse), og er ikke ECTS-udløsende. Bestås studiestartsprøven ikke, udskrives den studerende (se også afsnit 9.2). Ved efteroptag efter afholdelse af studiestartsprøven, dispenseres den studerende fra prøven.

Klager over studiestartsprøven kan indgives til uddannelsesinstitutionen, der træffer afgørelse. Klagen skal indgives senest 2 uger efter at bedømmelsen er blevet meddelt. Faglige spørgsmål ved institutionens afgørelse kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed. Retlige spørgsmål ved institutionens afgørelse (f.eks. ift. tidsfrist for prøvens afholdelse eller antallet af prøveforsøg) kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Zealand kan give dispensation hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Prøvens tilrettelæggelse og indhold:

Digital multiple choice prøve med spørgsmål inden for en række overordnede studierelevante emner. Alle hjælpemidler er tilladt. Prøven er åben fra kl. 8 på prøvedagen (via Wiseflow) og den studerende skal have afsluttet gennemførelsen og aflevering af prøven senest kl. 17.

Tidsmæssig placering af prøve og evt. omprøve:

Studiestartsprøven afholdes typisk i 3. uge efter studiestart (1. prøveforsøg) og 4. uge efter studiestart (omprøve).

Bedømmelse og meddelelse af resultat:

Studiestartsprøven bedømmes som bestået/ikke bestået. Bestås prøven ikke i første forsøg er den studerende automatisk tilmeldt omprøve.

8.1.2. 1. Semesterprøve

Forudsætninger for deltagelse i prøven:

Ingen

Prøvens tilrettelæggelse og indhold:

Mundtlig prøve med udgangspunkt i skriftligt produkt. Alle hjælpemidler er tilladt.

Prøven tager udgangspunkt i fagelementer på 1. semester (bortset fra det valgfri uddannelseselement). Der udarbejdes en skriftlig gruppeopgave, som danner grundlag for en individuel eller gruppevis mundtlig eksamination. Den individuelle mundtlige eksamen varer 30 min inkl. votering.

Såfremt den skriftlige opgave ikke afleveres, indstilles den studerende ikke til den mundtlige del af eksamen, og der er brugt et prøvoforsøg.

Formkrav:

I forbindelse med 1. semesterprøven udleveres et oplæg med formelle krav.

Se tabellen for max antal anslag for den skriftlige gruppeopgave.

Gruppestørrelse	Gruppeopgavens omfang	Eksaminationstid i forhold til individuel mundtlig prøve
2	48.000 anslag inkl. mellemrum	48 min. inkl. votering
3	63.000 anslag inkl. mellemrum	63 min. inkl. votering
4	75.000 anslag inkl. mellemrum	75 min. inkl. votering

Hvis en skriftlig opgavebesvarelse ikke opfylder de formelle krav (fastsat i Studieordningen eller manualen), kan bedømmerne afvise opgavebesvarelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelseskriterier:

Ekstern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Prøven bedømmes med udgangspunkt i læringsmålene for fagelementerne på 1. semester.

Der gives en individuel karakter som baseres på en helhedsvurdering af den skriftlige og mundtlige del.

I forbindelse med 1. semesterprøven udleveres et oplæg med bedømmelseskriterier.

Tidsmæssig placering:

Ved udgangen af 1. semester

ECTS-omfang:

25 ECTS

Om- og sygeprøve:

Samme grundlag som 1. forsøg. Den studerende har mulighed for at redigere det skriftlige produkt, hvis omprøve skyldes at tidligere forsøg ikke er bestået.

8.1.3. 2. Semesterprøve

Forudsætninger for deltagelse i prøven:

Ingen

Prøvens tilrettelæggelse og indhold:

Skriftlig prøve. Alle hjælpemidler er tilladt.

Prøven består af en portfolio af studenteropgaver, der gennemføres i løbet af 2. semester og som omfatter fagelementer på 2. semester (bortset fra det valgfri uddannelseselement). Prøven kan både tages individuelt og i grupper.

Formkrav:

I forbindelse med 2. semesterprøven udleveres et oplæg med formelle krav bl.a. med præcisering af anslag, der kan variere. Omfanget er bl.a. afhængigt af antallet i gruppen:

Gruppestørrelse	Projektets omfang i forhold til individuelt projekt
2	160%
3	210%
4	250%

Hvis en skriftlig opgavebesvarelse ikke opfylder de formelle krav (fastsat i Studieordningen eller manualen), kan bedømmerne afvise opgavebesvarelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelseskriterier:

Intern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Prøven bedømmes ud fra en samlet vurdering af den afleverede portfolio. Bedømmelsen af de enkelte portfolio-elementer indgår i den samlede vurdering i forhold til de enkelte fagelementers vægtning på 2. semester.

Alle portofolio-elementer skal hver især bestå med minimum karakteren 02.

Prøven bedømmes med udgangspunkt i læringsmålene for fagelementerne på 2. semester (bortset fra det valgfri uddannelseselement).

I forbindelse med 2. semesterprøven udleveres et oplæg med bedømmelseskriterier.

Tidsmæssig placering:

Ved udgangen af 2. semester

ECTS-omfang:

25 ECTS

Om- og sygeprøve:

Samme grundlag som 1. forsøg. Den studerende har mulighed for at redigere i det eller de portofolio-elementer, som ikke er bestået.

8.1.4. Prøve i valgfrit uddannelseselement

For beskrivelse af prøven i valgfrit uddannelseselement se det gældende valgfagskatalog.

8.1.5. Praktikprøven

Forudsætninger for deltagelse i prøven:

Gennemførelse af praktikforløb jf. afsnit 5.

For at kunne indstilles til praktikprøven skal den studerende have deltaget i sit praktikforløb i overensstemmelse med de rammer og opgaver, som angives i den studerende praktikpladsaftale, som er en aftale mellem praktikvirksomheden, den studerende og Zealand.

Manglende opfyldelse af forudsætninger betyder, at den studerende ikke kan deltage i prøven, og der er brugt et prøvforsøg.

Prøvens tilrettelæggelse og indhold:

Mundtlig prøve med udgangspunkt i et skriftligt produkt. Alle hjælpemidler er tilladte.

Synopsen tager udgangspunkt i den studerendes praktikpladsaftale og redegør på den baggrund for praktikforløbet. Den studerende redegør i synopsen for, hvordan han/hun har anvendt sit fagområdes metoder og redskaber og omsat dem i konkret praktisk anvendelse i praktikvirksomheden. Den studerende demonstrerer i synopsen desuden forståelse for sammenhængen mellem sit fagområdes teori og den konkrete praksis i praktikvirksomheden. Endelig demonstrerer den studerende i synopsen en evne til at kunne tilegne sig ny praksisbaseret faglig viden med afsæt i praktikvirksomheden og praktikforløbet.

Praktikprøvens mundtlige del består af en individuel, mundtlig prøve á 30 minutters varighed inkl. votering og tilbagemelding til den studerende. Den mundtlige prøve tager udgangspunkt i synopsen, som er udarbejdet og afleveret af den studerende minimum 1 uge inden den mundtlige prøves afvikling.

Formkrav:

Synopsen er individuel og har et omfang på maksimalt 5 normalsider (12.000 anslag), hvor én normalside udgør 2400 anslag inkl. mellemrum.

Hvis en skriftlig opgavebesvarelse ikke opfylder formalia (fastsat i Studieordningen), kan bedømmerne afvise opgavebesvarelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelseskriterier:

Prøven bedømmes internt.

Der gives individuel karakter efter 7-trinsskalaen. Bedømmelsen er en helhedsvurdering af det skriftlige produkt og den mundtlige prøve. Bedømmelsen sker med udgangspunkt i læringsmålene for praktikken.

Tidsmæssig placering:

Ved udgangen af praktikken

ECTS-omfang:

15 ECTS

Om- og sygeprøve:

Samme grundlag som 1. forsøg. Den studerende har mulighed for at redigere det skriftlige produkt, hvis omprøve skyldes at tidligere forsøg ikke er bestået.

8.2. Bachelorprojekt

Overordnede krav til bachelorprojektet er beskrevet i den nationale del af studieordningen. Yderligere krav er præciseret nedenfor. Den studerende har ret til at udarbejde en afsluttende skriftlig opgavebesvarelse individuelt og aflægge individuelt mundtligt forsvar.

8.2.1. Krav til bachelorprojektet

Forudsætninger for deltagelse i prøven:

Prøven afslutter uddannelsen og deltagelse forudsætter, at alle øvrige prøver på uddannelsen er bestået.

Prøvens tilrettelæggelse og indhold:

Mundtlig prøve med udgangspunkt i et skriftligt produkt. Alle hjælpemidler er tilladt.

Den mundtlige del af prøven har en varighed af 45 minutter inkl. votering.

Se den nationale del af studieordningen for de overordnede krav til bachelorprojektet.

Såfremt bachelorprojektet ikke afleveres, indstilles den studerende ikke til den mundtlige del af eksamen, og der er brugt et prøvforsøg.

Formkrav:

Formkrav er beskrevet i den nationale del af studieordningen. I forbindelse med bachelorprojektet udleveres et oplæg med formelle krav.

Hvis en skriftlig opgavebesvarelse ikke opfylder formalia (fastsat i Studieordningen eller manualen), kan bedømmerne afvise opgavebesvarelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelseskriterier:

Ekstern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

I forbindelse med bachelorprojektet udleveres et oplæg med bedømmelseskriterier. Der henvises også til den nationale del af studieordningen.

Tidsmæssig placering:
Ved udgangen af 3. semester

ECTS-omfang:
15 ECTS

Om- og sygeprøve:
Samme grundlag som 1. forsøg. Den studerende har mulighed for at redigere bachelorprojektet, hvis omprøve skyldes at tidligere forsøg ikke er bestået.

8.2.2. Formulerings- og staveevners betydning for bedømmelsen

Stave- og formuleringsevne indgår i bachelorprojektet. Bedømmelsen er udtryk for en helhedsvurdering af det faglige indhold samt stave- og formuleringsevnen, dog vægtes det faglige indhold tungest. Studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse, kan søge om dispensation fra kravet om, at stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen. Ansøgningen indsendes til studievejledningen på mail: studievejledning@zealand.dk senest seks uger før prøvens afvikling.

8.3. Det anvendte sprog ved prøverne

Prøverne aflægges på dansk med mindre andet er nævnt i beskrivelsen af de enkelte prøver. Prøverne kan aflægges på svensk eller norsk i stedet for dansk. I uddannelser eller enkeltfag, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, kan prøverne aflægges på dette sprog. Studerende med andet modersmål end dansk kan søge om dispensation fra kravet om, at stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen af bachelorprojektet, samt de prøver, hvor det af denne studieordning fremgår, at de nævnte evner indgår i bedømmelsen. Ansøgningen indsendes via www.zealand.dk/for-studerende/blanketter/ senest 2 uger før prøvens afvikling.

8.4. Særlige prøvevilkår

Studerende kan, hvor det er begrundet i fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, søge om særlige prøvevilkår og tilladelse til at medbringe andre hjælpemidler. Ansøgningen indsendes til studievejledningen på mail: studievejledning@zealand.dk senest seks uger før prøvens afvikling. Der kan dispenseres fra ansøgningsfristen ved pludselig opståede helbredsmæssige problemer. Ansøgningen skal ledsages af en lægeattest, udtalelse fra fx tale-, høre-, ordblinde- eller blindeinstitut eller anden dokumentation for helbredsmæssige forhold eller relevant specifik funktionsnedsættelse.

8.5. Syge- og omprøver

Der gælder særlige regler om syge- og omprøver for studiestartsprøven, se afsnit 8.1.1.

8.5.1. Sygeprøve

En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en prøve på grund af dokumenteret sygdom (eller af anden dokumenteret grund), får mulighed for at aflægge (syge)prøven snarest muligt. Er det en prøve, der er placeret i uddannelsens sidste eksamenstermin, får den studerende mulighed for at aflægge (syge)prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf. Den studerende er automatisk tilmeldt (syge)prøven.

Orientering om tid og sted for (syge)prøver findes på Wiseflow.

Sygdom skal dokumenteres ved lægeerklæring (evt. omkostninger til fremskaffelse af dokumentation dækkes af den studerende). Zealand skal senest have modtaget lægeerklæring 8 dage efter prøvens afholdelse. Studerende, der bliver akut syge under en prøves afvikling, skal dokumentere at vedkommende har været syg på den pågældende dag.

Dokumenteres sygdom ikke efter ovenstående regler, har den studerende brugt et prøvoforsøg.

8.5.2. Omprøve

Ved ikke bestået prøve (herunder manglende fremmøde uden dokumenteret grund) skal ny prøve afholdes snarest muligt og så vidt muligt senest når den pågældende prøve igen afholdes, evt. som sygeprøve. Den studerende er automatisk tilmeldt omprøve så længe der resterer prøveforsøg.

Den studerende skal selv orientere sig om, hvornår omprøve afholdes.

Orientering om tid og sted for omprøve findes på Wiseflow.

Studielederen kan dispensere fra den fortsatte tilmelding, når det er begrundet i usædvanlige forhold, herunder dokumenteret handicap.

8.6. Eksamenssnyd

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse bekræfte, at opgaven er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

8.6.1. Eksamenssnyd, herunder plagiering

Under eksamen skal den studerende optræde hensynsfuldt, herunder efterleve de anvisninger, som gives af eksamenstilsynet, eksaminator og censor. Eksamenssnyd foreligger bl.a. når den studerende:

- Plagierer, herunder genbruger egen tekst (selvplagiering uden kildehenvisning og citationstegn
- Forfalsker
- Fortier eller vildleder om egen indsats eller resultater
- Indgår i ikke-tilladt samarbejde
- Modtager eller forsøger at modtage hjælp under eksamen eller prøve, eller hjælper andre, når der ikke er tale om en gruppeprøve
- Benytter ikke-tilladte hjælpemidler
- Uretmæssigt har opnået forudgående kendskab til eksamensopgaven
- Afgiver urigtige fremmødeoplysninger
- Forsøger at omgå, de-aktivere eller på anden måde hindre hensigten med uddannelsesinstitutionens anvendelse af elektroniske overvågningsprogrammer

Eksamenssnyd, herunder plagiering, medfører, at den studerende ikke får bedømt sin besvarelse og bliver noteret for et brugt prøveforsøg.

8.6.2. Processen ved afklaring af eksamenssnyd, herunder plagiering

Det indberettes til studielederen hvis der under eller efter en prøve opstår formodning om, at en eksaminand:

- uretmæssigt har skaffet sig eller ydet hjælp,
- har udgivet en andens arbejde for sit eget (plagiat), eller
- har anvendt eget tidligere bedømt arbejde eller dele heraf uden henvisning (plagiat).

Udsættelse af prøven

Vedrører indberetningen eksamenssnyd som plagiering i en skriftlig opgave, som er bedømmelsesgrundlag ved en senere mundtlig prøve udsætter studielederen prøven, hvis det ikke er muligt at afklare forholdet inden den fastsatte prøvedato.

Indberetningens form og indhold

Indberetningen skal ske uden unødigt forsinkelse. Med indberetningen skal følge en skriftlig fremstilling af sagen, der omfatter oplysninger, der kan identificere de indberettede personer, samt en kort redegørelse og den foreliggende dokumentation for forholdet. Er der tale om gentagelsestilfælde for én eller flere af de indberettede personer, skal dette oplyses.

Ved indberetning af plagiering skal de plagierede dele markeres med tydelig henvisning til de kilder, der er plagieret fra. Den plagierede tekst skal ligeledes markeres i kildeteksten.

Inddragelse af eksaminanden - partshøring

Studielederen afgør, om høringen af den studerende skal ske mundtligt, skriftligt eller en kombination heraf. Ved den mundtlige partshøring indkaldes eksaminanden til en samtale til nærmere belysning af sagsforholdet med henblik på at præsentere vedkommende for dokumentationen for formodningen af eksamenssnyd og for at høre den eksaminandens opfattelse. Eksaminanden har ret til at møde med en ledsager.

Ved den skriftlige partshøring fremsendes dokumentationen for formodningen af eksamenssnyd med henblik på at anmode om den studerendes skriftlige opfattelse.

8.6.3. Disciplinære foranstaltninger ved eksamenssnyd og forstyrrende adfærd

Hvis studielederen efter belysning af sagsforholdet får bekræftet formodningen om eksamenssnyd, og handlingen har fået eller ville kunne få betydning for bedømmelsen, bortviser studielederen eksaminanden fra prøven.

I mindre alvorlige tilfælde gives først en advarsel.

Studielederen kan hvor der er tale om skærpende omstændigheder beslutte, at eksaminanden skal bortvises fra Zealand i en kortere eller længere periode. I sådanne tilfælde gives en skriftlig advarsel om, at gentagelser kan medføre varig bortvisning.

Den studerende kan ikke deltage i undervisning eller prøver i perioden, hvor bortvisningen gælder.

Studielederen kan dispensere.

8.6.4. Klage over sanktioner vedr. snyd, plagiering og forstyrrelse af eksamen

Afgørelse om at have brugt et eksamensforsøg og bortvisning på grund af eksamenssnyd er endelig og kan ikke indbringes for en højere administrativ myndighed.

Klage over retlige spørgsmål (fx inhabilitet, høring, klagevejledning, om eksamensbekendtgørelsen er fortolket korrekt m.v.) kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Klagen indgives til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/. Studielederen afgiver en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist på normalt en uge. Zealand sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Klagefristen til Zealand er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren, jf. eksamensbekendtgørelsen kap. 11.

9. Andre regler for uddannelsen

9.1. Merit

Meritaftaler for de nationale fagelementer er angivet i den nationale del af studieordningen.

9.1.1. Meritaftaler for fagelementer omfattet af studieordningens lokale del

Beståede uddannelseselementer ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer ved andre uddannelsesinstitutioner, som udbyder denne uddannelse såvel som ved andre uddannelser.

Der søges om merit, hvis den studerende mener at have meritgivende uddannelseselementer.

9.2 Ophør af indskrivning på uddannelsen

I eksamensbekendtgørelsen (se afsnit 1) beskrives, hvornår en studerende kan udskrives fra uddannelsen, herunder ved ikke-bestået studiestartsprøve/førsteårsprøve og opbrugte eksamensforsøg. Supplerende regler gældende ved Zealand er præciseret nedenfor.

Indskrivningen kan bringes til ophør for studerende, der ikke har bestået nogen prøver i en sammenhængende periode på 1 år. Dette gælder dog ikke for studerende i lønnet praktik. Perioder, hvor den studerende ikke har deltaget i prøver på grund af orlov, barsel, adoption eller værnepligt, medtælles ikke. Den studerende skal på forlangende fremskaffe dokumentation for disse forhold. Uddannelsen kan

dispensere fra disse bestemmelser, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Dispensationsansøgningen indsendes til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/blanketter/.

Den studerende modtager en skriftlig henvendelse (varsling) fra Zealand før indskrivningen bringes til ophør. I den forbindelse gøres den studerende opmærksom på reglerne ovenfor. Det vil desuden fremgå af brevet, at den studerende har 2 uger til at indsende bemærkninger og dokumentation for perioder med orlov, barsel, adoption eller værnepligt, og der vil være oplyst en frist for ansøgning om eventuel dispensation. Ved ikke-bestået studiestartsprøve sker udskrivning dog direkte efter varsling.

Hvis den studerende ikke har reageret inden for den fastsatte frist, udskrives vedkommende. Hvis den studerende anmoder om, at indskrivningen ikke bringes til ophør, har anmodningen opsættende virkning, indtil sagen er afgjort af studielederen.

Den studerende kan klage til Zealand over den truffe afgørelse senest 2 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagen indgives til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/, og klagen har ikke opsættende virkning.

Hvis afgørelsen fastholdes afgiver Zealand en udtalelse, som klageren skal have mulighed for at kommentere inden for en frist på normalt en uge. Zealand sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Styrelsen meddeler den studerende den endelige afgørelse efter behandling af klagen. Styrelsens afgørelse kan ikke indbringes for en højere administrativ myndighed.

9.3. Klager generelt

Se også afsnit 8.6.4. i forbindelse med klage over sanktioner vedr. snyd, plagiering og forstyrrelse af eksamen og afsnit 9.2. vedr. ophør af indskrivning på uddannelsen.

Det anbefales, at eksaminanden søger vejledning hos studievejleder i forbindelse med klageprocedure og udarbejdelse af klage. Reglerne om klager over eksamen fremgår af eksamensbekendtgørelsen.

I eksamensbekendtgørelsen skelnes mellem klager over:

- eksaminationsgrundlaget mv., prøveforløbet og/eller bedømmelsen samt
- klager over retlige forhold.

De to former for klager behandles forskelligt. Alle klager indgives til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/.

Der henvises til afsnit 8.1.1 for klager vedrørende studiestartsprøven.

9.3.1. Klage over eksaminationsgrundlaget mv., prøveforløbet og bedømmelsen

En eksaminand kan indsende en skriftlig og begrundet klage inden for en frist af 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort på sædvanlig måde over:

- prøvegrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- prøveforløbet
- bedømmelsen

Klagen kan vedrøre alle prøver, herunder skriftlige, mundtlige samt kombinationer heraf samt praktiske eller kliniske prøver.

Klagen forelægges straks for de oprindelige bedømmere, dvs. eksaminator og censor ved den pågældende prøve. Udtalelsen fra bedømmerne skal kunne danne grundlag for Zealands afgørelse vedrørende faglige spørgsmål. Zealand fastsætter normalt en frist på 2 uger for afgivelse af udtalelserne. Juli måned indgår ikke i beregningen af fristen.

Umiddelbart efter at bedømmernes udtalelse foreligger, får klageren lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af normalt en uge.

Afgørelsen træffes af Zealand på grundlag af bedømmernes faglige udtalelse og klagerens eventuelle kommentarer til udtalelsen. Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og kan gå ud på:

- tilbud om en ny bedømmelse (ombedømmelse) – dog kun ved skriftlige prøver
- tilbud om en ny prøve (omprøve)
- at den studerende ikke får medhold i klagen
- en kombination af de ovenstående tre punkter, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar

Besluttes det, at der skal gives tilbud om en ombedømmelse eller omprøve, udpeger studielederen nye bedømmere. Ombedømmelse kan alene tilbydes i skriftlige prøver, hvor der foreligger materiale til bedømmelse, da nye bedømmere ikke kan (om)bedømme en allerede afholdt mundtlig prøve, og da de oprindelige bedømmers notater er personlige og ikke udleveres. Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i lavere karakter. Den studerende skal, inden for en frist af 2 uger efter at afgørelsen er afgivet, acceptere tilbuddet. Der er ikke mulighed for at fortryde sin accept. Hvis den studerende ikke accepterer inden for fristen gennemføres ombedømmelse eller omprøve ikke.

Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmers udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt Zealands afgørelse. Bedømmerne meddeler Zealand resultatet af ombedømmelsen vedlagt en skriftlig begrundelse og bedømmelsen. Det skal fremgå af et tilbud om ombedømmelse eller omprøve, at den kan resultere i en lavere karakter. Hvis det besluttet at foretage en ny bedømmelse eller give tilbud om omprøve, gælder beslutningen alle de eksaminander, hvis prøven lider af samme mangel, som den der klages over.

Hvis udløbet af klagefristen (2 uger/14 kalenderdage) falder på en helligdag, er det den første hverdag derefter, som er fristudløbsdagen. Der kan dispenseres fra fristen, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

9.3.2. Anke

Klageren kan indbringe Zealands afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et ankenævn. Ankenævnets virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt.

Anken indsendes til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/. Fristen for at anke er to uger efter eksaminanden er gjort bekendt med afgørelsen. De samme krav som ovenfor nævnt under klage (skriftlighed, begrundelse osv.) gælder også ved anke. Ankenævnet består af to beskikkede censorer, der udpeges af censorformanden, en eksamensberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet (uddannelsen), som begge udpeges af studielederen for uddannelsen.

Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for Zealands afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnet behandler anken, og afgørelsen kan gå ud på:

- tilbud om ny bedømmelse ved nye bedømmere, dog kun ved skriftlige prøver
- tilbud om ny prøve (omprøve) ved nye bedømmere eller
- at den studerende ikke får medhold i anken.
- en kombination af de ovenstående tre punkter, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i lavere karakter. Den studerende skal, inden for en frist af 2 uger efter at afgørelsen er afgivet, acceptere tilbuddet. Der er ikke mulighed for at fortryde sin accept. Hvis den studerende ikke accepterer inden for fristen, gennemføres ombedømmelse eller omprøve ikke.

Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaveteksten og besvarelsen. Ankenævnet skal have truffet afgørelse senest 2 måneder – ved sommereksamen 3 måneder – efter at anken er indgivet. Ankenævnets afgørelse er

endelig, hvilket betyder, at sagen ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed for så vidt angår den faglige del af klagen.

9.3.3. Klage over retlige spørgsmål

Klage over retlige spørgsmål i afgørelser, der er truffet af bedømmerne i forbindelse med ombedømmelse eller omprøve eller ankenævnets afgørelse kan indbringes til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/ inden for en frist af to uger fra den dag afgørelsen er meddelt klageren. Zealand træffer herefter afgørelse. Klage over retlige spørgsmål i afgørelser, der er truffet af Zealand efter reglerne i eksamensbekendtgørelsen (fx inhabilitet, høring, om eksamensbekendtgørelsen er fortolket korrekt mv.) indgives til Zealand via www.zealand.dk/for-studerende/, der afgiver en udtalelse, som klageren skal have mulighed for at kommentere inden for en frist på normalt en uge. Zealand sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Fristen for indgivelse af klage til Zealand er to uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren. Se også afsnit 9.2. vedr. klager i forbindelse med ophør af indskrivning på uddannelsen.

9.4. Dispensationsregler

Zealand kan dispensere fra reglerne i den fælles del af studieordningen, der alene er fastsat af institutionerne, når det findes begrundet i usædvanlige forhold. Institutionerne samarbejder om en ensartet dispensationspraksis.

Zealand kan fravige, hvad institutionen eller institutionerne selv har fastsat i studieordningen, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold.

10. Økonomi

Alle aktiviteter, der påføres den studerende, skal betragtes som egenbetaling, med mindre andet er påført.

11. Ikrafttrædelse og overgangsordninger

Denne lokale institutionsdel af studieordningen træder i kraft august 2023, med virkning for studerende indskrevet på uddannelsen efter 01.08.2023 og frem til næstkommende studieordning.

Studerende som er optaget før 01.08.2023 følger den studieordning, de er optaget på eller efterfølgende overflyttet til.

I tilfælde af orlov kan det være nødvendigt at overføre den studerende til den nyeste studieordning.